

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/55117
GK 63

Sayı : 72079556-610- 31
Konu : Soru Önergesi (7/55117)

2.1/01.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.12.2021 tarihli ve 925762 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Semra GÜZEL tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/55117 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

**Diyarbakır Milletvekili Sayın Semra GÜZEL'e Ait 7/55117 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Dünyada, Koronavirüs (Covid-19)'un etkisini göstermeye başladığı andan itibaren yaşanan gelişmeler ve hastalığa ilişkin bilgiler ışığında, yaşlılar ile engellilerin en kırılgan ve riskli gruplardan olduğu da dikkate alınarak, 7 Ocak 2020 tarihi itibarıyla ülkemizdeki tüm kuruluşlarımızda gerekli tedbirler ivedilikle alınmıştır.

Ülkemizde ilk Covid-19 vakası 11 Mart 2020 tarihinde görülmüştür. 25 Mart 2020 tarihi itibarıyla ülke genelinde Sosyal İzolasyon Merkezi/Kuruluşları açılmıştır. 89 Sosyal İzolasyon Merkezinde, engelli ve yaşlılarımıza hizmet vermeye devam edilmektedir. Ayrıca engelli ve yaşlı bakım kuruluşlarında mevcut bakım kapasitesi artırılarak ek yatak kapasitesi oluşturulmuştur.

Sürecin takip ve koordinasyonu amacıyla Bakanlığımız ve her İl Müdürlüğü bünyesinde Koronavirüs Kriz Masaları oluşturulmuş, İl Müdürlüklerine ve Kriz Masalarına iletilen resmi talimatlar ile özellikle engellilerin ve yaşlıların bakım hizmeti aldığı kuruluşlarda, yeterli ve yerinde önlemlerin alınması sağlanmıştır.

Bunlara ek olarak engelli ve yaşlı bireylerimize yönelik alınacak tedbirleri aktarmak üzere her engel durumuna uygun erişilebilir formatlarda koronavirüs bilgilendirme rehberleri ile afiş ve broşürler hazırlanmış, idarecilere, personellere, engelli ve yaşlılara koronavirüs konusunda eğitimler ve konferanslar düzenlenmiş ve psiko-sosyal destek sağlanmıştır.

Salgının ilk günlerinden itibaren kuruluşlara ziyaretler durdurulmuş, kuruluşlardaki tüm etkinlikler iptal edilmiş ve kuruluş sakinlerinin de zorunlu olmadıkça dışarı çıkışları kısıtlanmıştır.

Bakanlığımızca, tüm kuruluşlarda kişisel koruyucu donanımlar ve ortamı dezenfekte etmek için gerekli ürünlerin anlık takipleri yapılmaktadır. Kuruluşlar tarafından talep edilen Covid-19'a karşı koruyucu ve önleyici tedbirler için de yeterli ödenek ivedi olarak gönderilmiştir. Kuruluşlarda eğitim, hijyen, malzeme temini, vardiya sistemi ve sosyal izolasyon kuruluşları oluşturma gibi tedbirler salgının seyrine bağlı olarak kademeli olarak artırılmıştır.

Tüm kuruluşlarda engelli ve yaşlılara en az 6 saatte bir ateş ölçümü ile öksürük, boğaz ağrısı vb. belirtileri içeren düzenli sağlık taramaları yapılmaktadır. Özellikle kronik hastalığı olan yaşlılar ve engelliler kuruluşlarda daha yakından takip edilmektedir. Ayrıca engelli ve yaşlıların kuruluştaki her noktada en az 2 metre sosyal mesafeye uymaları sağlanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızca Sağlık Bakanlığı'nın da desteğiyle, kuruluşlarda şüpheli vaka görüldüğünde kalan tüm engelli ve yaşlılar ile personele Covid-19 testinin yapılması sağlanmaktadır.

Sağlık Bakanlığı ile birlikte işbirliği protokolü yapılarak yaşlılarımızın ve engellilerimizin ihtiyaç duydukları sağlık hizmetlerini, kuruluş dışına çıkmaksızın karşılayabilmeleri için kuruluşlarımıza hekim görevlendirmeleri yapılmıştır.

Kuruluştaki kalan engelli ve yaşlılar psiko-sosyal anlamda desteklenmiş olup, özellikle engelli ve yaşlıların koronavirüsle baş etme stratejisi geliştirmeleri için günlük yaşam aktivitelerinin yanı sıra; fiziksel aktivite, boş zamanları değerlendirme etkinlikleri, bilişsel becerileri geliştirme etkinlikleri ile hobileri ve sevdiği uğraşlara göre bireysel etkinlikler yapmaları sağlanmıştır.

Engelli ve yaşlıların bakım hizmeti almakta olduğu resmi ve özel tüm kuruluşlarda karantina uygulamasına geçilmiş, bunu sağlamak üzere çalışan personel için 10-14 günlük sabit vardiyalı sisteme geçilmesi sağlanarak, personelin kuruluşlarda kalmaları ve sürekli hizmet sunmaları sağlanmış, 10 gün ila 2 hafta arası sürelerde, hiç evlerine gitmeden, bütün vakitlerini kuruluşlarda geçiren tüm personel, büyük bir fedakârlıkla çalışmaya devam etmiştir. Vardiya değişimlerinde personele Sağlık Bakanlığı'nın desteğiyle Covid-19 testinin yapılması sağlanmaktadır.

Hastaneye gönderilip tedavi olan yaşlılardan ailesi yanında bu süreyi geçiremeyecek olanların hastaneden çıktıktan sonra 14 gün, tek kişilik odalarda, izolasyona tabii tutulması sağlanmaktadır.

Bu süreçte resmi kuruluşlar ile özel huzurevleri ve engelli bakım merkezleri de sürekli ve yakından takip edilmiş ve edilmeye devam edilmektedir.

Kuruluşlarda vardiya sistemimiz devam etmekte olup, personelin izolasyon süresinin son yedi gününü evde geçirmesi ve ev izolasyon kurallarına riayet etmeleri sağlanmaktadır.

Ev izolasyonunda olan personele çalışmaya başlamadan 48 saat önce PCR testinin yapılması, test yapıldıktan sonra kişilerin tam izolasyon kurallarına uyarak izole olmaya devam etmesi, test sonucu açıklanmadan personelin çalışmaya başlatılmaması, yalnızca PCR test sonucu negatif olarak bildirilen personelin kuruluşa alınması uygulamasına devam edilmektedir.

Kuruluşlarda personelden hizmet alan sakinlerin sabitlenmesi uygulamasına geçilmiş, kuruluştaki çalışan personelin birbirleri ile sosyalleşmesinin mümkün olduğu kadar sınırlı tutulmasına dikkat edilmektedir.

Temaslı takiplerinin temaslı algoritmasına göre yürütülmesi sağlanmakta, bu bağlamda numune alınmayan kişilerin 14. gün sonunda numunelerinin alınması ve sonucu negatif olan kişilerin diğer sakinlerin yanına alınması sağlanmaktadır.

Kuruluşlarımıza kabul edilecek yeni sakinlerimizin 14 gün izole edilerek 14. günün sonunda test yapılarak ve test sonucu negatif olarak bildirilen kişilerin kuruluşa alınması uygulamasına devam edilmektedir.

Bakım kuruluşlarının tamamında uygulanan önlemler Sağlık Bakanlığının duyuruları doğrultusunda sürekli olarak güncellenmektedir.

Tüm kuruluşlarda personel, engelli ve yaşlı sakinlere, İçişleri Bakanlığı'nın 31.08.2021 tarihli ve 13807 sayılı Genelgesi hükümlerine göre uygulama yapılmaya başlanmış, buna göre kuruluşa yapılan tüm girişlerde HES kodu alma ve beyan etme zorunluluğunun devam etmesi, tüm engelli bakım kuruluşları ile huzurevleri ve yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde ziyaret kısıtlılığı devam etmesi, yalnızca talep eden sakinlerin aile üyeleri için kuruluşça uygun görülen şekilde, sürede ve kontrollü olarak aile ziyaretlerine açılması kararı alınmıştır. Yaşlılarımızın ve engellilerimizin dijital ve görüntülü görüşmelere devam etmesi sağlanmaktadır.

Sağlık Bakanlığının aşılama programı kapsamında; birinci grupta yer alan resmi ve özel engelli bakım kuruluşları ile huzurevleri ve yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde kalan engelli ve yaşlı bakım kuruluşu sakinleri ve personeline yönelik

a. 19 Ocak 2021 tarihinden başlayarak 1. Doz,

b. 17 Şubat 2021 tarihinden başlayarak 2. Doz ve

c. 1 Temmuz 2021 tarihinden itibaren 3. Doz aşılar uygulanmış olup, söz konusu kuruluşlarda üç doz aşı uygulaması tamamlanmıştır.

Covid-19 salgını sürecinde Bakanlık olarak yerine getirilen hizmetlerde erişilebilirlik temel alınmıştır.

Salgın ile ilgili bilgilendirme hizmetlerinde ve iletişim teknolojilerinde engellilerin bağımsız ve güvenli olarak erişimlerinin sağlanması konusunda ilgili kamu kurumlarına (valilikler, bakanlıklar, yerel yönetimler gibi) erişilebilirliğin sağlanması için resmi yazılar gönderilmiştir.

Söz konusu yazılarda salgın sürecinde canlı yayın ile yapılan açıklamalar dahil olmak üzere hazırlanan kamu spotu, ilan, duyuru ve bilgilendirme faaliyetleri gibi paylaşımların engelliler için erişilebilir olarak sunulması, web sayfası aracılığı ile yapılanlar için Dünya Web Birliği (W3C) tarafından belirlenmiş WCAG2.1 standardından yararlanılması, konuyla ilgili olarak Bakanlıkların ve valiliklerin ilgili birimlerine, bağlı, ilgili ve ilişkili kurumlarına, taşra teşkilatına ve belediyelere gerekli duyurunun yapılması hususları iletilmiştir.

Salgından etkilenen ülkelerde Covid-19 kaynaklı tüm ölümlerin %34 ve %81 arasında değişen oranlarda kısmı huzurevlerinde kalan yaşlılardan oluşmaktadır. Türkiye’de ise alınan etkin önlemlerin neticesinde huzurevlerinde gerçekleşen Covid-19 kaynaklı ölüm oranı %4’ün altında kalmıştır.

DSÖ, Avrupa Bölgesinde Covid-19 ile mücadele kapsamında Ekim ayında yayımladığı raporda; Türkiye, salgınla mücadelede örnek gösterilmiştir. Türkiye’nin deneyimleri ve iyi uygulamalarının birçok ülkeye örnek olduğu ve küresel sağlığa katkı sağladığı ifade edilmiştir.

Covid-19 salgınıyla mücadele sürecindeki politika ve uygulama tecrübelerimizin diğer ülkelerle paylaşılması amacıyla uluslararası çevrimiçi toplantılar düzenlenmiş ve düzenlenen toplantılara Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır.

Bakanlığımızca, dünyada en kırılgan ve riskli gruplardan olan kuruluşlarda bakım hizmeti alan yaşlıların ve engellilerin ülkemiz örneğinde en iyi şekilde korunmasının sağlanması ve kuruluşlarımızda salgının yayılmasının önlenmesi amacıyla yerinde ve zamanında alınan hızlı ve etkin kararların yanı sıra, salgını en az zararla ve kayıpla atlatabilmek adına kurumlarımız ve tüm çalışanlarımızla birlikte verilen olağanüstü çaba sayesinde gerçekleşmektedir.

Evde bakım yardımı kapsamında yaklaşık 536 bin kişiye destek sağlanmaktadır.

Covid-19 salgını nedeni ile evde bakım yardımı ödemeleri aksatılmadan ödenmeye devam edilmiş ve hizmetlere sunum aşamasında herhangi bir aksaklık yaşanmamıştır. Evde bakım yardımından yararlanmak isteyen engelli bireylerin talepleri değerlendirmeye alınmıştır.

26 Ocak 2021 tarihinde 2.096 engelli birey EKPSS/Kura ile kamu kurum ve kuruluş kadrolarına yerleştirilmiştir.

Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan bilgilendirmeler, kamu spotları Genel Müdürlüğümüzde çalışan işaret tercümanları tarafından işaret diline çevrilmektedir.

Kuruluşlarda kalarak büyük bir güven duygusuyla canlarını emanet eden engelli ve yaşlı kişilerin salgından korunmasını amaçlayan Bakanlığımız, Covid-19 ile mücadele kapsamındaki çalışmalarına devam etmektedir.